

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1439
van **PETER VAN ROMPUY**
datum: 14 september 2018

aan **BEN WEYTS**

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, VLAAMSE RAND, TOERISME EN DIERENWELZIJN

De Lijn - Zwartrijden

Vorig jaar ontvingen 67.000 reizigers van De Lijn een boete voor zwartrijden. De hogere boetes bij De Lijn leiden dus niet tot minder zwartrijders, zo bleek begin dit jaar uit het jaarverslag van de Vlaamse Ombudsdienst.

1. Hoeveel boetes voor zwartrijden schreef De Lijn de eerste helft van dit jaar uit? Voor welk totaalbedrag? Om welk percentage van het aantal reizigers gaat het?
Graag een vergelijking voor dezelfde periode in 2017, 2016, 2015, 2014 en 2013.
2. Hoeveel controles werden er op zwartrijden bij De Lijn uitgevoerd in de eerste helft van dit jaar?
Graag ook hier een vergelijking voor dezelfde periode in 2017, 2016, 2015, 2014 en 2013.
3. Hoe evalueert de minister deze cijfers?

BEN WEYTS

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, VLAAMSE RAND, TOERISME EN DIERENWELZIJN

ANTWOORD

op vraag nr. 1439 van 14 september 2018

van **PETER VAN ROMPUY**

1.

	N gecontroleerde reizigers	PV's zwartrijden	% pv 's zwartrijden bij gecontroleerde reizigers
2013	1.860.563	46.349	2,5
2014	2.068.009	47.779	2,3
2015	2.130.418	51.745	2,4
2016	2.443.880	60.594	2,5
2017	2.657.283	69.331	2,6
2018	1.451.840 *	47.223 *	3,2 *

*in 2018 geldt dit gegeven voor de eerste zes maanden (jan-juni).

2. De Lijn rapporteert in aantallen gecontroleerde reizigers, niet in aantal controles (zie beheersovereenkomst).

Hieronder het overzicht van het aantal door De Lijn gecontroleerde reizigers voor de eerste 6 maanden van de jaren 2013 t/m 2018.

Jaar	Totaal gecontroleerde reizigers - jan t/m juni
2013	987.794
2014	1.113.815
2015	1.159.250
2016	1.227.880
2017	1.432.352
2018	1.451.840

3. Het aantal door De Lijn uitgevoerde reizigerscontroles is één van de indicatoren in de beheersovereenkomst tussen De Lijn en de Vlaamse regering. Op die manier worden de aantallen jaarlijks opgevolgd en geëvalueerd in de schoot van de commissie Mobiliteit en Openbare Werken van het Vlaams parlement. De Lijn behaalde de voorbije jaren de in de beheersovereenkomst geformuleerde doelstelling op deze indicator.

Het percentage zwartrijders neemt doorheen de jaren inderdaad niet af, maar ook niet significant toe. Gegeven het feit dat er door De Lijn jaar na jaar steeds meer gericht wordt gecontroleerd, kan het cijfer wijzen op een terugloop van het fraudegedrag.

Daarnaast wordt het fraudegedrag ook beïnvloed door een aantal maatschappelijke factoren, waarop De Lijn en haar controles geen of nauwelijks vat hebben.

De atypische stijging van het aantal pv's dit jaar (eerste zes maanden) kan worden teruggebracht naar het gegeven dat De Lijn overvloedig heeft ingezet (en nog

inzet) op het de reizigers bewust maken van de noodzaak tot valideren van hun MOBIB-kaart.

Dergelijke controles leiden immers wel tot een proces-verbaal, maar dan één dat - althans bij eerste inbreuk - tot een verwittiging en een boete van 0 euro leidt.

Tot deze verhoogde inzet op MOBIB-valideren werd door het management beslist omwille van:

- het feit dat (alleen) correcte ontwaardingens leiden tot correcte reizigerstellingen en
- (alleen) correcte reizigerstellingen de basis vormen voor het achterhalen van de werkelijke reizigersnoden (i.t.v. aan te bieden capaciteit en te bedienen haltes) en zo een accuraat vraagvolgend netmanagement toelaten.